

Zarządzenie Nr 10/2015
Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach
z dnia 31 grudnia 2015 r.

w sprawie organizacji zarządzania ryzykiem w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Kostomłotach

Na podstawie art. 68 oraz art. 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, poz. 938 i poz. 1646), komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84) oraz komunikatu nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem zarządza się, co następuje:

§ 1

Zarządzenie określa organizację i zasady zarządzania ryzykiem w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kostomłotach.

§ 2

Misja Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach jest tożsama z zadaniami określonymi w Statucie, ustawie o pomocy społecznej oraz innych ustawach.

§ 3

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w oparciu o zadania zidentyfikowane w planie celów, zadań i mierników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach na dany rok budżetowy. Plan celów, zadań i mierników identyfikuje wszystkie zadania opisane w planie finansowym na dany rok budżetowy, objęte szacowaniem ryzyka.

§ 4

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) identyfikację i ocenę ryzyka oraz określenie jego skutku (załącznik nr 1 przewiduje 5 rodzajów skutków ryzyka : Finansowy, Organizacyjny, Pracownicy, Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa osób, Reputacja),
- 2) ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych,
- 3) ustalenie strategii wobec ryzyka,
- 4) analizę i hierarchizację ryzyk wg poziomu istotności ryzyka,
- 5) wskazanie osób będących pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach odpowiedzialnych za podjęcie działań zaradczych oraz ustalenie daty, do której należy podjąć działania,
- 6) monitorowanie i składanie raportów dotyczących postępów w tej dziedzinie.

§ 5

Identyfikować ryzyka mogą wszyscy pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach przy pomocy załącznika nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 6

Identyfikacja ryzyka polega na ustaleniu czynników ryzyka zagrażających prawidłowej realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach. Podczas identyfikacji należy przeanalizować cele i zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach biorąc pod uwagę:

- czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka finansowego,
- czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka dot. zasobów ludzkich
- czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka działalności,
- czynniki sprzyjające wystąpieniu ryzyka zewnętrznego.

§ 7

Ocena ryzyka polega na zwartościowaniu – przy pomocy skali punktowej – skutku i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka.

§ 8

Zasady określania skutku oraz prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka stanowią załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 9

Ustalenie funkcjonujących mechanizmów kontrolnych polega na identyfikacji istniejących środków wykorzystywanych do utrzymania ryzyka pod kontrolą.

§ 10

Identyfikacji, oceny ryzyka oraz ustalenia funkcjonujących mechanizmów kontrolnych dokonują właściciele ryzyk/lider zadania na formularzu „Arkusz identyfikacji i oceny ryzyka, ustalenia jego skutków oraz funkcjonujących mechanizmów kontrolnych” będącym załącznikiem nr 2 do zarządzenia. Wypełniony przez właściciela ryzyka/lidera zadania formularz przekazywany jest koordynatorowi ds. kontroli zarządczej w wersji elektronicznej co najmniej raz w roku w terminie do 5 lutego.

§ 11

Koordynator ds. kontroli zarządczej dokonują ponownej oceny ryzyka do dnia 10 lutego danego roku budżetowego. Wynik ponownej analizy ryzyka wpisywany jest do formularza – załącznik nr 2. W przypadku ponownego stwierdzenia ryzyka wysokiego w zadaniu, koordynator ds. kontroli zarządczej wpisuje zadanie objęte ryzykiem wysokim do planu zarządzania ryzykiem wysokim – załącznik nr 3.

§ 12

Wobec zidentyfikowanego, ocenionego i zanalizowanego ryzyka wysokiego właściciel ryzyka ustala strategię działania

§ 13

Strategiami wobec ryzyka są:

- 1) akceptacja – tolerowanie ryzyka, w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu, ryzykom, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści,
- 2) unikanie – wycofanie się, zawieszenie działań rodzących zbyt duże ryzyko,
- 3) zabezpieczenie – przeciwdziałanie, działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane procesy,
- 4) transfer – przeniesienie ryzyka na inną instytucję, np. poprzez ubezpieczenie,
- 5) dywersyfikacja – rozproszenie ryzyka,
- 6) redukcja – działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd. wbudowanych w realizowane procesy.

§ 14

W celu określenia strategii wobec ryzyka należy przeanalizować:

- 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń,
- 2) istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka,
- 3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres w jakim przeciwdziałają ryzyku, a poprzez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań.

§ 15

Po określeniu strategii wobec ryzyka kierownik jednostki dokonuje zatwierdzenia ryzyk wysokich wpisanych do planu zarządzania ryzykiem wysokim – formularz nr 3.

§ 16

W oparciu o dokonaną analizę prawdopodobieństwa wystąpienia oraz skutków ryzyka ustalany jest poziom istotności ryzyka. Ustala się następujące poziomy istotności ryzyka:

- ryzyko małe – poziom istotności od 0 do 4,
- ryzyko średnie – poziom istotności 5 do 16,
- ryzyko wysokie – poziom istotności od 17 do 36.

Ryzykiem akceptowanym jest ryzyko małe. Ryzyko średnie wymaga bieżącego monitorowania. Ryzyko wysokie przekracza akceptowany poziom istotności ryzyka.

Ryzyko przekraczające akceptowany poziom istotności ryzyka wymaga ustalenia i podjęcia działań

ograniczających je przez właściciela ryzyka/lidera zadania, do tego poziomu poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa ziszczenia się (przeciwdziałanie ryzyku) – załącznik nr 2. Proponowane metody przeciwdziałania ryzyku podlegają zatwierdzeniu przez kierownika jednostki w ramach planu zarządzania ryzykiem wysokim dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach.

Podpisany przez właściciela ryzyka wysokiego/lidera zadania formularz nr 2 stanowi dokumentację systemu kontroli zarządczej.

§ 17

Za terminowe podjęcie działań zaradczych odpowiedzialny jest właściciel ryzyka/lider zadania.

§ 18

Koordynator ds. kontroli zarządczej aktualizuje metody przeciwdziałaniu ryzyku.

§ 19

1. Zidentyfikowane ryzyko wysokie i ustalone metody jego ograniczania do akceptowanego poziomu oraz ryzyko średniego w górnych stanach (poziom istotności ryzyka – 14-16) są na bieżąco oceniane (monitorowane) przez koordynatora ds. kontroli zarządczej, lecz nie rzadziej niż raz po upływie I półrocza roku budżetowego. Wyniki monitorowania ryzyka koordynator ds. kontroli zarządczej zamieszcza w sprawozdaniu ze stanu kontroli zarządczej za ubiegły rok budżetowy, które przedkłada do zatwierdzenia kierownikowi jednostki.

2. Koordynator ds. kontroli zarządczej do dnia 15 lipca danego roku budżetowego po opracowaniu sprawozdania z realizacji celów, zadań i mierników za I półrocze danego roku budżetowego przekazuje właścicielowi ryzyka/ liderowi zadania arkusze z zadaniami obciążonymi ryzykiem wysokim lub średnim w górnych stanach do ponownego wyszacowania ryzyka.

3. Właściciel ryzyka/lider zadania do dnia 20 lipca przekazuje arkusz z ponownie wyszacowanym ryzykiem koordynatorowi ds. kontroli zarządczej, który na tym samym arkuszu ponownie dokonuje szacowania ryzyka z punktu widzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach.

4. W przypadku ponownego wyszacowania ryzyka wysokiego w zadaniu właściciel ryzyka/lider zadania dokonuje analizy zaproponowanych poprzednio metod ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu. W wyniku przeprowadzonej analizy dokonuje utrzymania metody ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu lub proponuje nowe metody ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu.

5. W przypadku zmiany metody ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu nowa metoda ograniczania ryzyka wpisywana jest przez koordynatora ds. kontroli zarządczej do planu zarządzania ryzykiem wysokim i podlega akceptacji przez kierownika jednostki.

6. Jeżeli ponowne szacowanie ryzyka w zadaniu wykaże, że zadanie nie jest już obciążone ryzykiem wysokim, jest ono usuwane przez koordynatora ds. kontroli zarządczej z planu zarządzania ryzykiem wysokim. Zmodyfikowany plan zarządzania ryzykiem wysokim podlega akceptacji przez kierownika jednostki.

7. W przypadku zadań obciążonych ryzykiem średnim w górnych stanach (poziom istotności ryzyka 14-16), jeżeli ponowne szacowanie ryzyka wykaże, że zadanie obciążone jest ryzykiem wysokim koordynator ds. kontroli zarządczej umieszcza je w planie zarządzania ryzykiem wysokim, a arkusz z szacowaniem ryzyka przekazuje do właściciela ryzyka/ lidera zadania w celu określenia metody ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu.

8. Po określeniu metody ograniczania ryzyka do akceptowalnego poziomu przez właściciela ryzyka/ lidera zadania koordynator ds. kontroli zarządczej dokonuje stosownych wpisów do planu zarządzania ryzykiem wysokim. Zaktualizowany plan zarządzania ryzykiem wysokim podlega akceptacji przez kierownika jednostki

§ 20

Efektywność zarządzania ryzykiem podlega niezależnej i obiektywnej ocenie w ramach kontroli wewnętrznej uregulowanej w Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach.

§ 21

Zobowiązuję wszystkich pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kostomłotach do podejmowania działań niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem.

§ 22

Kierownik jednostki jest zobowiązany do dnia 15 lutego każdego roku budżetowego, po ostatecznym zatwierdzeniu planu finansowego, przekazać jeden egzemplarz planu zarządzania ryzykiem wysokim na dany rok budżetowy swojej instytucji za pośrednictwem Wójta Gminy Kostomłoty do Zespołu ds. kontroli zarządczej Urzędu. W przypadku nie zidentyfikowania w danym roku budżetowym żadnego zadania obarczonego ryzykiem poważnym kierownik jednostki przesyła za pośrednictwem Wójta Gminy Kostomłoty do Zespołu ds. kontroli zarządczej Urzędu informację o zidentyfikowaniu ryzyk nieznacznym i umiarkowanym.

§ 23

Traci moc Zarządzenie nr 11/2011 Kierownika Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Kostomłotach z dnia 31.03.2011 r. w sprawie zarządzania ryzykiem

§ 24

Wykonanie zarządzenia powierza się koordynatorowi ds. kontroli zarządczej.

§ 25

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Bogusława Szopa

.....
(pieczęć, data, podpis)